

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ГУМАНІТАРНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Р І Ш Е Н Н Я

*Про захист культурної спадщини та
культурних цінностей України на тимчасово
окупованих територіях Автономної
Республіки Крим, міста Севастополя*

Протокол № 68 від 30.06.2021

Після окупації Російською Федерацією частини території України наша держава стикнулася з проблемою збереження культурної спадщини та культурних цінностей на тимчасово окупованих територіях.

Це було предметом розгляду Комітетом Верховної Ради України з питань культури і духовності, за результатом якого було прийняте рішення про збереження об'єктів культурної спадщини, зокрема археологічної, на тимчасово окупованій території України в Криму (Протокол № 81 від 19.12.2018 р.) Вказаним рішенням зокрема рекомендувалося застосувати санкції до підконтрольних державі-агресорові установ та організацій, які здійснюють незаконні археологічні розвідки, розкопки, вивозять культурні цінності України з Криму до Російської Федерації, активізувати моніторинг неправомірного вивезення культурних цінностей України з Криму до Росії та координацію дій правоохоронних органів щодо належної кримінально-правової оцінки діянь організацій, які здійснюють незаконні археологічні розвідки, розкопки, вивозять культурні цінності України з Криму до Російської Федерації.

Однак держава-окупант продовжує здійснювати політику, направлену на пошкодження, знищення, незаконне вивезення культурних цінностей України з Криму. Ситуація, що склалася, потребує активізації дій органів влади України.

Тому за ініціативою народного депутата України Б.В. Яременка та громадських організацій, діяльність яких спрямована на збереження культурної спадщини Криму, Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, розглянувши на своєму засіданні 30 червня 2021 року

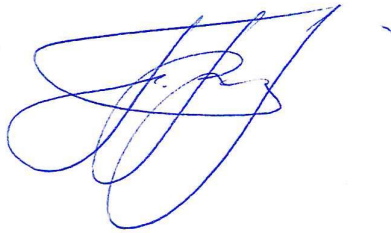
питання про ситуацію із захистом культурної спадщини України на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, рекомендує:

- 1.1. МЗС, МКІП сформуванати офіційну позицію держави щодо елементів “політики невизнання” в зв’язку з пошкодженням та знищенням пам’яток культурної спадщини України в Криму, незаконним вивезенням культурних цінностей України за межі тимчасово окупованої території.
- 1.2. МКІП прискорити роботу над законопроектом про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (щодо охорони культурної спадщини), що був розглянутий і схвалений Науково-методичною радою Міністерства культури України.
- 1.3. МКІП, Мінреінтеграції забезпечити постійний моніторинг дотримання Російською Федерацією норм міжнародного права щодо захисту культурної спадщини та культурних цінностей, які розташовані на тимчасово окупованій території Кримського півострова та періодичне оприлюднення його результатів.
- 1.4. МКІП забезпечити необхідну фіксацію та фаховий аналіз виявлених Міністерством культури та інформаційної політики фактів пошкодження та/або знищення об’єктів культурної спадщини України в Криму та інших порушень норм національного та міжнародного права, в т.ч. норм міжнародного гуманітарного права, які стосуються обов’язків держави-окупанта щодо поводження з культурними цінностями та надати (а в подальшому періодично надавати) відповідну інформацію про порушення та матеріали Прокуратурі Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, МЗС, іншим заінтересованим органам влади України.
- 1.5. МЗС, МКІП провести серію публічних заходів на різних міжнародних майданчиках (ПАРЕ, ОБСЄ, тощо) та під час установчого саміту Кримської платформи, направлених на інформування міжнародної спільноти про факти пошкодження та знищення Російською Федерацією об’єктів культурної спадщини України в Криму та необхідність протидії такій політиці окупанта.
- 1.6. Постійній делегації Верховної Ради України у ПАРЕ, МЗС, МКІП, Мінреінтеграції опрацювати питання стосовно просування резолюції ПАРЕ про охорону культурної спадщини та культурних цінностей на тимчасово окупованих територіях.
- 1.7. МЗС до 30 липня повідомити Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики про заплановані заходи, направлені на захист культурної спадщини та культурних

- цінностей України в Криму, що заплановані до реалізації під час установчого саміту Кримської платформи;
- 1.8. МЗС, МКІП презентувати в рамках установчого саміту Кримської платформи як окрему проблему тему знищення та пошкодження Російською Федерацією об'єктів культурної спадщини України в Криму.
 - 1.9. МЗС, МКІП сформулювати офіційну позицію держави щодо порушення Російською Федерацією міжнародного гуманітарного права в зв'язку з пошкодженням та знищенням пам'яток культурної спадщини України в Криму, незаконним вивезенням культурних цінностей України для представлення цієї позиції перед міжнародною спільнотою.
 - 1.10. МЗС, МКІП забезпечити належне інформування закордонних дипломатичних установ України з питань, направлених на захист культурної спадщини та культурних цінностей України в Криму.
 - 1.11. МКІП, Мінюст, МЗС продовжити роботу над створенням електронного реєстру рухомих і нерухомих пам'яток та об'єктів культури України, що знаходяться в музейних фондах на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та на сході України (на виконання пункту 3 Рішення XVI засідання Національної комісії України у справах ЮНЕСКО (МКІП), зокрема, опрацювати питання щодо включення до згаданого реєстру документальних пам'яток – старовинних рукописів, старовинних книг, рідкісних друкованих видань та інших видань, що становлять історичну, художню, наукову та літературну цінність, архівних матеріалів, кіно-, фото- і фонодокументів, інших об'єктів національного архівного фонду.
 - 1.12. МКІП створити окремий реєстр об'єктів культурної спадщини та культурних цінностей України, що зруйновані, пошкоджені або незаконно переміщені в зв'язку з окупацією Кримського півострову Російською Федерацією.
 - 1.13. МКІП, Міноборони створити окремий список об'єктів культурної спадщини та культурних цінностей і установ із функцією зберігання культурних цінностей, що знаходяться в місцях розташування військових баз (як на землі, так і в акваторії Чорного і Азовського морів), полігонів, злітно-посадкових смуг, законсервованих Україною пускових установок та інших об'єктів військової інфраструктури на тимчасово окупованій території Кримського півострова;
 - 1.14. Мінюст, МКІП вжити всіх необхідних заходів для завершення процесу приєднання України до Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (Нікосія, 2017).

- 1.15. МКІП, МЗС, Постійне представництво України при ЮНЕСКО внести до Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО подання про занесення об'єкту культурної спадщини “Стародавнє місто Херсонес Таврійський і його хора”, у Список всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою, у зв'язку із окупацією Криму Російською Федерацією і відсутністю можливості проводити постійний моніторинг стану об'єкту.
- 1.16. МКІП запровадити профільний розділ на офіційному веб-сайті міністерства, присвячений діяльності щодо реалізації політики, направленої на захист культурної спадщини України в Криму.
2. Кабінету Міністрів України забезпечити виконання рекомендацій, зазначених у пункті 1 цього рішення, та поінформувати Комітет про результати їх виконання до 30 жовтня 2021 року.

Голова Комітету

Микита ПОТУРАЄВ